

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់នៃកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៧ របស់ អវតក

នៅថ្ងៃអង្គារ ទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) បានបញ្ចប់នៅថ្ងៃនេះ ដោយបានធ្វើការអនុម័តវិសោធនកម្មវិធានផ្ទៃក្នុងមួយចំនួន ដែលត្រូវបានដាក់តែងឡើងដើម្បីធានា នូវប្រសិទ្ធិភាព និងភាពងាយស្រួលដល់ការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងដំណើរការនីតិវិធី អ.វ.ត.ក ។

រហូតមកដល់ថ្ងៃនេះ អង្គភាពជនរងគ្រោះ បានទទួលការដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានចំនួន ប្រហែល ៤០០០។ វាច្បាស់ណាស់ថា បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ដែលមានស្រាប់ក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មិនត្រូវបាន ដាក់តែងឡើងដើម្បីផ្តល់ដំណោះស្រាយដល់ការចូលរួមជាលក្ខណៈបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួនដោយជនរងគ្រោះក្នុងវិសាល ភាពនេះទេ ។ ចំនួនអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រមទាំងភាពស្មុគស្មាញ ទំហំ និងលក្ខណៈ ពិសេសដទៃទៀតនៃដំណើរការនីតិវិធីរបស់អ.វ.ត.ក ធ្វើឱ្យមានភាពចាំបាច់ដើម្បីអនុម័តនូវប្រពន្ធថ្មីមួយ នៃការ តំណាងជនរងគ្រោះនៅក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ បទប្បញ្ញត្តិថ្មីដែលបានអនុម័តរួចហើយ នេះ មានបំណងធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពនូវរាល់សិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់ ធានានូវសមត្ថភាពរបស់អ.វ.ត.ក ដើម្បី សម្រេចឱ្យបាននូវអណត្តិរបស់ខ្លួន ព្រមជាមួយគ្នានឹងការរក្សាឱ្យបាននូវការចូលរួមរបស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងពង្រឹងគុណភាពនៃការតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយជាងមុនដល់ជនរងគ្រោះ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៧ បានផ្តល់អំណាចដល់អង្គភាពជនរងគ្រោះ (ដែលមានឈ្មោះថ្មីជាអង្គភាពគាំពារជនរងគ្រោះ) ក្នុងការបង្កើត និង អនុវត្តកម្មវិធី និងវិធានការថ្មីៗដែលកើតឡើងនៅក្រៅកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតុលាការជាផ្លូវការ។ វិធានការទាំងនេះ អាចរួមមានសេវាកម្មដែលមានចំនួនច្រើនជាងមុន ព្រមទាំងការដាក់បញ្ចូលជនរងគ្រោះឱ្យបានច្រើនគ្រប់ទិសទី ច្រើនជាងមុនមិនត្រឹមតែ (បុគ្គលដែលត្រូវទទួលស្គាល់) (បុគ្គលមួយចំនួនតូចដែលមានគុណសម្បត្តិអាចត្រូវ គេទទួលស្គាល់) ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿងនៅចំពោះមុខអ.វ.ត.ក ។ វិសោធនកម្មវិធានផ្ទៃក្នុងនេះ បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាវិធានការទាំងឡាយដែលអាចនឹងត្រូវបង្កើតឡើងដោយមានកិច្ចសហការជាមួយទីភ្នាក់ងារ រដ្ឋាភិបាល និងក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅក្រៅអ.វ.ត.ក ដែលផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតនូវកម្មវិធីទូលំទូលាយជាងមុន ដែលអាចសម្រេចបានក្នុងរង្វង់សមត្ថភាព និងធនធានដែលមាននៅក្នុងអ.វ.ត.ក។

វិសោធនកម្មផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវបានអនុម័តក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៧នេះ ត្រូវបាន ដាក់តែងឡើងដើម្បីធ្វើឱ្យមានភាពងាយស្រួលដល់ការតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អ.វ.ត.ក ។ វិធានដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មទាំងនេះ រួមមានការបង្កើតសហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹង

រដ្ឋប្បវេណីដែលមានការទទួលខុសត្រូវជាចុងក្រោយចំពោះការផ្តល់អំណះអំណាង យុទ្ធសាស្ត្រ និងការ
តំណាងជារួមនៅក្នុងតុលាការនូវផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចាប់ពីដំណាក់កាល
ជំនុំជម្រះឡើងទៅ ។ វិធានដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មទាំងនេះ គូសបញ្ជាក់ថាសហមេធាវីនាំមុខ
ត្រូវស្នើសុំយោបល់ពីមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (តំណាងឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ ដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីជាក្រុម) និងប្រឹងប្រែងឱ្យមានការព្រមព្រៀងជាឯកភាពក្នុងការសម្របសម្រួលការតំណាងដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីនៅពេលជំនុំជម្រះ។ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីម្នាក់ៗ អាចយល់ព្រមផ្តល់ការគាំទ្រដល់
សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការតំណាងផលប្រយោជន៍នៃក្រុមបណ្តឹង។ ការគាំទ្រទាំងនេះ
ដែលនឹងត្រូវសម្របសម្រួលដោយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចរួមបញ្ចូលទាំងការដាក់
សារណាដោយផ្ទាល់មាត់ និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ព្រមទាំងការស្តាប់ចម្លើយកូនក្តីរបស់ខ្លួន និងសាក្សីក្នុងតុលាការ។

ខណៈពេលដែលទទួលបានការគាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាលពីតុលាការ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីនឹងស្ថិតនៅក្នុងអង្គភាពមួយដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងអ.វ.ត.ក ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីធានា
ឯករាជ្យភាពរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រមជាមួយនឹងការផ្តល់លទ្ធភាពជាក់ស្តែង
ដល់អង្គភាពគាំពារជនរងគ្រោះដើម្បីបំពេញការទទួលខុសរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីថ្មី
សំដៅទៅដល់ការគាំពារជនរងគ្រោះ (ខាងលើ) ។ បន្ថែមពីនេះទៀត វិធានដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម បាន
អនុម័តវិធានការថវិកា និងរដ្ឋបាលដែលបង្កើនកម្រិតសមស្របមួយនៃមូលនិធិតុលាការសម្រាប់តំណាងផ្នែក
ច្បាប់ឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

វាត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
នៅក្នុងសំណុំរឿងដទៃទៀតក្នុងពេលអនាគត។ វិធានដែលត្រូវបានអនុម័ត បញ្ជាក់បន្ថែមយ៉ាងច្បាស់ថា មេធាវី
តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ (ទាំងអ្នកត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិដោយតុលាការ ឬខាងក្រៅ) អាចទទួល
បានការគាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាលពីអ.វ.ត.ក បាន។

ដោយពេលវេលាមានកំណត់ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៧ បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ
វិសោធនកម្មដែលមានភាពចាំបាច់ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ.វ.ត.ក ដំណើរការនីតិវិធីសម្រាប់រយៈពេលប៉ុន្មាន
ខែខាងមុខ។ ហេតុដូច្នោះ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនេះ បានអនុម័តវិធានការមួយចំនួនដើម្បីធានាថាបញ្ហានានាទាក់ទងនឹង
ការទទួលយកនូវការដាក់ពាក្យរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនីមួយៗ នឹងត្រូវសម្រេចក្នុងដំណាក់កាលមុនពេលជំនុំជម្រះ
ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងអង្គបុរេជំនុំជម្រះរៀងៗខ្លួន។

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ បញ្ជាក់អះអាងឡើងវិញនូវទស្សនៈទាននៃការដាក់ការទាមទារសំណងសមូហភាព និងផ្លូវចិត្តតែមួយ តាំងនាមឱ្យបណ្តាំនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ វិធានមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួលដោយ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតនៃការទាមទារនេះ ។ លើសពីនេះទៅទៀត វិសោធនកម្មសំខាន់ៗ មួយចំនួន នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅដំណាក់កាលក្រោយ ។

វិសោធនកម្ម ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៧នេះ មិនត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់ សំណុំរឿង០០១ ទេ។

លោក រាជ សម្បត្តិ

ប្រធានផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ

ទូរស័ព្ទល័កលេខ +855(0) 12 488 156

ទូរសារលេខ +855(0)23 219 841

សារអេឡិចត្រូនិច reach.sambath@eccc.gov.kh

លោក ឌឹម សុវណ្ណារ៉ូ

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការងារព័ត៌មាន

ទូរស័ព្ទល័កលេខ +855(0) 12 488 0៩៤

ទូរសារលេខ +855(0)23 219 841

សារអេឡិចត្រូនិច dim.sovannarom@eccc.gov.kh

លោក ឡាន អូលសេន

មន្ត្រីទទួលផ្នែកទំនាក់ទំនងផ្លូវច្បាប់

ទូរស័ព្ទល័កលេខ +855(0) 12 488 023

ទូរសារលេខ +855(0)23 219 841 លេខបន្ត 6169

សារអេឡិចត្រូនិច olsenl@un.org

លោកស្រី យូកូ មេដា

មន្ត្រីផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈ

ទូរស័ព្ទល័កលេខ +855(0) 12 488 319

ទូរសារលេខ +855(0)23 219 841 លេខបន្ត 6139

សារអេឡិចត្រូនិច maeday@un.org